

Čedomir Čupić

**REČ NA SVEČANOJ DODELI DIPLOMA X GENERACIJI „ŠKOLE
DEMOKRATSKOG RUKOVOĐENJA”**

– Podgorica 2. septembar 2011, hotel „Podgorica”, u 12,00 časova –

Dame i gospodo,
Gosti, prijatelji i donatori škole,
Predavači, polaznice i polaznici X generacije,

Podarena mi je od strane Akademskog saveta škola velika čast i zadovoljstvo da Vas povodom uspešnog završetka škole danas pozdravim.

Posebno bih pozdravio gospođu Sonju Liht, koja je nesebično pomogla da se Škola demokratskog rukovođenja uključi u porodicu evropskih škola lidera.

Vi ste jubilara generacija. U školi je iz generacije u generaciju dolazio do izražaja sjajan spoj imaginacije i znanja, susreta i iskustava, duha i duhovnosti, i radoznalosti i približavanja.

Svaka generacija unosila je u školu nešto svoje i nešto novo. Donosila je svežinu i širinu, podizala lestvicu sopstvenih i društvenih mera, otvarala i približavala druge i drugačije svetove, prihvatala razlike i donosila različite sadržaje.

I vaša generacija je pokazala, a nadam se da će i u budućnosti, dokazivati da razlike i različito ne samo da nas proširuju, produbljuju, bogate, nego i da su one u osnovi života i poželjan obrazac življenja u zajednici, društvu i državi.

Vi će te kao profesionalni, društveni i državni lideri graditi novi obrazac u javnom životu – obrazac demokratskog mišljenja, delovanja i ponašanja. Gradeći demokratsku političku kulturu, koja afirmiše u političkom i javnom životu dijalog, toleranciju, kritiku, kontrolu, kompromis i konsenzus. Nezavisno od vaših pogleda, orijentacija – političkih i ideoloških – i drugih razlika, gledaćete da vas one ne vode u sukobe, već u susrete u kojima se takmiče vaše ideje, koncepti, energije, strasti za opštu stvar i opšte poslove, odgovornosti i mere u rešavanju političkih, društvenih i životnih problema. Znaćete granicu gde kompromisi završavaju u kompromitovanju, a gde pomažu da se problemi savladaju.

Vi niste odgovorni samo za sopstvenu stvarnost, već i za neposrednu budućnost razvoja društva i države u Crnoj Gori.

Okrenutost Crne Gore prema razvijenima je ispravan i dobar put za vaš budući razvoj. Samo se od razvijenih može učiti i to u sopstveni razvoj ugraditi. Crna Gora je na pragu uključenja u razvijeni deo Evrope i sveta. Takva orijentacija i na njoj zasnovana strategija ima budućnost. Prošlost ne treba zapostaviti i zaboraviti, ali se ona u savremenosti i budućnosti ne sme živeti. Tamo gde se ona živi nastaje stanje u kojem, kako jedan sjajni mislilac XIX veka izreče – *generacije mrtvih pritiskaju mozgove živih*. U neposrednoj prošlosti doživeli smo i živeli posledice takvog obrasca koje su bile i štetne i tragične. Nadam se da Vaša generacija, a i buduće generacije škole neće biti opterećene takvom prošlošću. Verujem da će Vaš pogled biti uprt u ono najbolje u našoj stvarnosti i u nadolazećoj budućnosti.

Zbog toga nemojte dozvoliti da Vašu moć znanja i sposobnost u bilo koje ciljeve neko zloupotrebi. Stručnjaci bez savesti pogubniji su i od zločinaca i glupaka, jer na organizovan način čine štete i zlo. Vaša znanja i sposobnosti ugradite u rast i razvoj sopstveni, ali i zajednice u kojoj živite. Čuvajte se da sopstveni rast ne završi u egoizmu, hladnoći i nemilosrdnosti ili da neko s njim manipuliše.

Zbog toga gradite, razvijajte i demonstrirajte moralnu kulturu. Lično moralno zdravlje održava Vaše ljudsko dostojanstvo, slobodu i slobodan izbor. Moralno posrnuli upadaju u zamke ucena i brišu u sebi onu najbolju stranu ljudskog bića.

Čuvajte se ogoljenog pragmatizma. Budite pragmatični i praktični do granice koja drugog i drugojačije ne dovodi u pitanje. Razvijajte i trenirajte kod sebe smisao i sposobnost za empatiju, razumevanja, spremnost za saradnju, poverenje i solidarnost s drugima i bližnjima. Držite se mere i odmerenosti. Crna Gora je malo društvo i država. U njoj je sve vidljivo i izoštreno – posebno zlo, nepravda i ružno. Zato ne dozvolite da Vas zahvate i Vama ovladaju rđava osećanja i stanja.

Na kraju, želim Vam da Vas ubuduće podjednako vode i moć znanja i moć savesti. Samo savesni mogu znanja na pravi način da nose i koriste. Mislite slobodno, donosite odluke razumno i razborito, delujte racionalno i efikasno. Učite, radite i ljubite strasno. Ponašajte se uljudno, lepo i odgovorno.